

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

EGY ÓRA . . . K 25.—
NEGYED ÉVRE K 75.—
FÉL ÉVRE . . . K 150.—
EGÉSZ ÉVRE . . . K 300.—

BZERKEBZTŐSÉG ÉS
KIADÓHIVATAL: DEB-
RECEN, PIAC-U. 49. SZ.
TELEFONSZÁM: 18.

A kormány bázisa

Két nagy örvendetes eseménye volt az utóbbi napok magyar politikai életének: az egyik az egységes kormányzópárt megalakítása, ami feltétlenül a nemzetgyűlés munkaképességének növekedését, tekintélyének gyors megszilárdulását fogja jelenteni; a másik az ezen alapuló új, erős kormány, már szinte bekövetkezett megalakulása egy oly kormány uralomra jutása, amely az eddigieknél sokkal nagyobb erővel és szabadabb lehetőségek között kezdetét volna hozza szomorúan lezűllött közállapotaink rendezéséhez.

Az új kormány nem alakulhatott meg, de a másik kivívott előny megmaradt: az újonnan megalakult kormányzópárt, amint a legutolsó tárgyalások eredménye mutatja, szilárdan áll és munkaképességének, alkotó erejének teljében várja a válság elintézését, hogy a programjának mindenben megfelelő új kormányval az élen megkezdhesse a munkát.

A nemzet érdekeinek szempontjából nem is bir tulságos fontossággal sem az új miniszterelnök neve, sem a vezetésével megalakuló kabinet miniszteri listája: Bethlen István gróf vagy Teleki Pál gróf miniszterelnöki székben, minden bizonnyal egyformán lángoló hazaszeretettel, egyformán becsületos törekvésekkel, egyenlő komoly kormányzati szellemet és energiát hoz magával. Az ország érdekében csak az a fontos, hogy a gazdasági és társadalmi élet minden ágát izgalomban és bizonytalanságban tartó válság egy pillanattal se húzódjék tovább, mint ameddig elkerülhetetlen és hogy a megoldás nyomán uralomra kerülő új kormány ne jöjjön többé rövid időre megszabott, kötött marsrutával, átmeneti, ideiglenes programmal. Jöjjön már végre — az egységes kormányzópárt szilárd bázisra támaszkodva — egy hosszabb életre hivatott, végleges és elhatározó intézkedések és reformok megvalósítására készülő szilárd, komoly kabinet!

Legfontosabb nagy problémáink megoldását, a multból reánk maradt hibás berendezések javítását, az újonnan reánk hárult nagy feladatok elintézését nem halogathatjuk tovább. A legyöngült és kifáradt ország nem képes már újabb és újabb kormányválságok, újabb bizonytalanságok és várakozások elviselésére. Végleges berendezkedésre van szükségünk, messze terjedő, nagy koncepciók felvetésére, gigászi méretű munkák kezdeményezésére vállalkozó önbizalomra; a kormányok jövés-menésének, válságoknak és bonyodalmak idejének, legfőbb ideje, vége kell, hogy legyen az új kormány megalakulásával!

Teleky Pál gróf alakít kormányt Magyatádi Szabó földmivelésügyi, Rubinek kereskedelmi miniszter lesz

Budapest, július 16. A három hetes válságban, amely fordulatokban eddig is igen gazdag volt, tegnap estére új meglepetés érte a politikai világot. A tegnapi közös audiencián az ütköző pont a földbirtokreform volt. Ugy Rubinek Gyula, mint magyatádi Szabó István ragaszkodott a saját birtokreformtervezetéhez és magyatádi Szabó azt is kijelentette, hogy a maga tervezetét ő akarja a nemzetgyűlés elé terjeszteni. A három miniszter azt az utasítást kapta, hogy a nap folyamán igyekezzenek megállapodni a földmivelésügyi tárca ügyében. Délben össze is ültek a kisgazdapártnak, estére pedig összehívták az egységes párt intéző bizottságát, amelynek előterjesztették a földmivelésügyi tárca kérdéséről és azokat a feltételeket, melyeket a kormányzó szabott. Miközben a bizottság tárgyalása folyt, magyatádi Szabó István azt az üzenetet kapta, hogy

a kormányzó megbizta Teleky Pál gróf külügyminisztert, hogy a válság megoldása ügyében tárgyalásokba bocsátkozzék.

Az az üzenet, amelyet magyatádi Szabó István nyomban közölt a bizottság tagjaival, nagy meglepetést keltett és többen annak a felfogásuknak siettek kifejezést adni, hogy csupán Rubinek designálását tartják célravezetőnek. Végre is az ülést határozathozatal nélkül berekesztették.

Az új kabinetlista

Már a mai reggeli lapok egyike a következő miniszteri listát közli:

Elnök: Teleky Pál gróf.
Külügy: Bethlen István gróf, esetleg Csáky Imre gróf.
Belügy: Ferdinándy Gyula dr., vagy Gyömörey György.
Honvédelem: Sréter István ezredes.

Vallás- és közoktatásügy: Haller István; államtitkár: Kovács J. István.

Igazságügy: Tomcsányi Vilmos Pál külügyi helyettes államtitkár.

Földmivelés: magyatádi Szabó István; államtitkár: Kenéz Béla dr.

Kereskedelemügy: Rubinek Gyula, amennyiben ő nem vállalja: Lipták Pál; államtitkár: Herman Miksa.

Pénzügy: Kállay Tibor.

Közlelmézés: Mayer Janos.

Népjóléti: Bénérd Agoston; államtitkár: Patacsy Dénes.

Nemzeti kisebbségek: Bleyer Jakab.

Kisgazdaügy: sokorópátkai Szabó István.

Az egyik reggeli lap szerint igazságügyminiszter Kulin Sándor kuriai bíró lesz.

Teleky tárgyalásai

Teleky Pál gróf designált miniszterelnök tegnap este megjelent az egységes pártban és magyatádi Szabó Istvánnal tárgyalt. Híre terjedt, hogy Teleky ez alkalommal kész miniszteri listát mutatott be a párt tagjainak. Ezen a listán az elterjedt hírek szerint magyatádi Szabó földmivelésügyi miniszternek van kijelölve, míg Rubinek Gyula kereskedelmi miniszterként szerepel; lényeges pontja még a listának, hogy Haller Istvánnak a vallás- és közoktatásügyi tárcaát hagyja meg.

Teleky Pál gróf vállalkozását különbözőképpen ítélik meg, azt azonban valószínűnek tartják, hogy Telekynek kétségtelenül sikerülni fog a kormány megalakítása.

Teleky Pál gróf ma délelőtt elsősorban Haller Istvánnal tárgyalt, akit fél 11 órakor keresett fel. A tanácskozás után Teleky a következőket mondta:

— Most tárgyaltam Haller miniszter ural. Eddigi tárgyalásaim során még semmilyen nehézségem nem volt. En annyi mondhatok, hogy semmiféle kész listával nem indultam. Egyébként most megyek Rubinekhez és a mai napon még több politikussal tárgyalok.

Rubinek vállalja a kereskedelmi tárcaát

A válság megoldására nagyfontosságú Rubinek Gyulának alább közölt nyilatkozata. Rubinek ma délben még Teleky gróffal folytatott tanácskozása előtt ezeket mondta:

— Teleky csak ma tárgyal velem. A kereskedelmi tárca az én személyemmel kapcsolatosan már tegnap délután szóba került. *En nem foglaltok el ab ovo elutasító magatartást, mint annak híre jár. Meg van bennem a hajlandóság, hogy esetleg vállalom ezt a tárcaát, de ezt feltételekhez fűzöm, melyeknek teljesítésétől függ elhatározásom.*

Bernolák Nándor igazságügyminiszterjelölt.

A nyilvánosságra került miniszteri listához *Az Est* megjegyzi még, hogy újabb tárgyalások következményeképpen valószínűleg Bernolák Nándor dr. lesz az igazságügyminiszter.

Az egységes pártnak ma este 6 órakor értekezete lesz és ezen már elvállalja Teleky vállalkozásának sorsa. Amennyiben ez sikerül, az új kormány már kedden bemutatkozik a nemzetgyűlésen.

A város 1918. évi zárszámadása

Nem emelik a pótdadót

A városi számvéveség most dolgozik az 1918-1919. évi zárszámadások elkészítésén. Az 1918. évi zárszámadás már elkészült s bár az egyes tételeket véglegesen még nem állapították meg, általánosságban már is meglehetősen állapítani azt az örvendetes tény, hogy a város vagyonában csökkenés nem következett be. A zárszámadás adatai felől általánosságban a következő fölvilágosításokat kaptuk a számvéveségtől:

— A zárszámadás eddigi eredménye azt mutatja, hogy a rendkívüli kiadások ellenére sem történt csökkenés a város vagyonában s így elmondhatjuk azt, amivel kevés város dicsekedhetik, hogy katasztrófális 1918. esztendő is megusztuk, anélkül, hogy a város vagyoni helyzete megingott volna.

— A költségvetésben előirányzott egyes tételeket ugyan a körülmények kényszerítő erejének nyomása alatt át kellett lépni, de ezzel szemben gondoskodás történt az előirányzatot megfelelő mértékben túlhaladó jövedelmi szaporulatokról is. Ennek köszönhető, hogy a költségvetés a rendkívüli állapotokkal járó rendkívüli pótdadatok megoldása mellett is megállotta a helyét és a községi pótdadó fölemelésére nem került sor. A zárszámadás mérlege deficitmentes.

Az 1919. évi zárszámadásokra vonatkozóan egyelőre még általánosságban sem lehet megállapításokat tenni, de az kétségtelen, hogy az eredmény, — a rendkívüli körülményeket tekintetbe véve, — nem kedvezőlenebb az 1918. évinél. A napokban elkészül az 1918. évi zárszámadás végleges összeállítása.

Nincs pénz Erdélyben

A román kormány nem tudja fizetni az állami alkalmazottakat

Érdekes hírek érkeznek Kolozsvárról, amely arról szól, hogy az új Nagyrománia pénzügyi csőd előtt áll. A kolozsvári lapok a következőket írják:

Már több alkalommal foglalkoztunk azzal az aggasztó körülménnyel, hogy az állami alkalmazottak fizetésüket nem kapták meg. Emiatt az állami tisztviselők több gyűlést tartottak, sőt záros határidőket is tűztek ki azzal az ultimátumszerű deklarációval, hogy ha a kitűzött terminusra nem kapják meg illetményüket, ott hagyják állásukat. A mint ismeretes, a tisztviselők a tizenkettedik órában megmondották a dolgot, a józan mérlegelés legyőzte a felkorbácsolt indulatokat és helyükön maradtak, mert az állam magasabb érdekeit alá-

rendelték a személyi érdekeknek. Legutóbb ezzel az égető problémával kongresszuson foglalkoztak és sérelmeiket memorandumba foglalták. A tisztviselők ragaszkodtak ahhoz, hogy fizetésüket leuban kapják meg, de úgy látszik, az államkincstár nem rendelkezik elegendő leu-mennyiséggel és először a kolozsvári pénzügyigazgatósághoz egy olyan értelmű rendelet érkezett, hogy az összes fizetéseket csak koronában adják ki.

Ez az intézkedés az erdélyi hivatalnokai karban felzudulást és elkéserevést váltott ki. *Mig a románjaink tisztviselők leu-ban kapják meg fizetésüket, addig a magyarok koronában, ami az árfolyam szerint kétharmad veszteséget jelent.*

A kolozsvári »Estilap« munkatársa előtt Tosa pénzügyigazgató a következőket mondta:

— Hogy mikor lesz leu? Azt nem tudhatjuk. A kolozsvári adóhivatalnál az összes kincstári befizetések koronában történnek. A régi királyságban pedig, ahol csak leuban fogadják el a befizetéseket, a kincstárnak még mindig nincs oly nagy bevétel, hogy az ujonnan kapcsolt területek összes alkalmazottait leuban fizethesse. Mindenesetre — mondta az oláh pénzügyminiszter — nálunk is üres az állam kasszája, mert egyáltalában a nép nem adózik.

Minden menekült-bélyeg amelyet megveszel egy könnyeseppet szarít fel.

Felhívás.

A m. kir. honvédelmi miniszter ur a m. kir. katonai nevelő- és képzőintézetekben való felvételre az 1920-1921. iskolai évre pályázatot hirdet. Pályázati feltételek a Hajdúvármegyei katonai parancsnokságnál (Debrecen, vármegyeháza II. emelet, naponta d. e. 9-10 óráig megtekinthetők. A kérvényeknek folyó hó 30-ig már a katonai körletparancsnokságnál kell lenni.

Hajdúvármegyei m. kir. katonai parancsnokság.

Szeszt előlegez a város az aratóknak

Annak idején megemlékeztünk arról, hogy a földművelésügyi minisztérium az aratói munkálatokhoz 11.590 liter tiszta szeszt utalt ki a debreczeni gazdák részére, literenként 53 korona 50 filléres árban. A minisztérium egyúttal bizottságot rendelt ki a szesz átvételére és az egyes gazdák közt történendő szétosztás elvégzésére.

A bizottság Zöld József lb. tanácsnok vezetésével és a Gazdag-egyesület megbizottainak bevonásával el is végezte a munkáját, de a kiosztást még sem lehetett foganatosítani, mert a szesz technikai természetű nehézségek miatt még nem szállították Debrecenbe.

Mint hogy a gazdák az előrehaladott mezőgazdasági munkálataik mellett a szeszt már nem nélkülözhetik, a városi szesz-fogyasztási adóhivatal előlegezte a kellő mennyiségű tiszta szeszt, a melyből a város megbizottainak szakszerű felügyelete mellett 40 fokon pálinkát készítettek s ezt literenként 25 koronáért bocsájtják a jogosultak rendelkezésére.

Az egyes gazdáknak kedvezményes pálinka kiutalására való jogosultságát a lisztiroda igazolja, aminek alapján a szesz-fogyasztási adóhivatal adja ki az utalványokat.

Kinek sok pénze nem futja,
»Sas«-utcába vezet utja.
Ki jó cipőt akar venni,
Annak Grünwaldhoz kell menni.

Dubnot visszafoglalták a lengyelek

A lengyel ellentámadás sikere

Varsó, július 16. A július 14-iki lengyel haretéri jelentés közli: Ellentámadásunknak sikerült Dubnot visszafoglalni. Tegnapelőtt megkezdett akciónk sikerre vezetett. Az ellenséget visszaszorítottuk és Dubnot visszafoglaltuk.

Az entente megegyezett a németekkel a kőszénzállítás kérdésében

Bécs, jul. 16. A Neues Wiener Journalnak jelentik Berlinből éjszaka fél 2 órakor: A Havas-ügynökség a következő jelentést tette közzé a késő éjszakai órákban:

Az entente elfogadja a németeknek azt az ajánlatát, hogy augusztus elsejétől kezdve a legközelebbi fél éven át havonként 2 millió tonna kőszén szállítanak. Ha november elsejéig nem szállítanak a németek 6 millió tonnát, akkor a szövetségesek bizonyos ellenintézkedéseket tesznek és megszállnak német területet, akár a Ruhr-vidéken, akár máshol. Az entente megígérte, hogy a bányamunkásoknak szállítani fogja a szükséges élelmiszereket.

Kun Béla megszökött?

Ellentétes hírek a bécsi lapokban

Bécs, jul. 16. A prágai *Narodny Listy*-nek egy bécsi jelentése alapján ma az osztrák fővárosban híre terjedt, hogy Kun Béla az osztrák hatóságok betegegyezésével megszökött és utban van Oroszország felé. Kun Béla hír szerint már cseh területen tartózkodik.

A bécsi esti lapok az állítólagos szökésről ellentmondó híreket közölnek.

A *Mittags-Journal* úgy tudja, hogy Kun Béla nem szökött meg, hanem a hatóságok támogatásával, minden formalitás elhárításával ment át a cseh határon és elutazása hosszabb tárgyalások eredménye.

Mint budapesti tudósítónk jelenti, a *Nap* szerint még a mai nap folyamán hivatalos jelentést fognak kiadni Kun Béla elutazásáról.

A bécsi *Mittags-Zeitung* alapítványi koholmányának minősíti az egész hírt.

A Magyar Távirati Iroda a steinhofi intézet vezetőségéhez fordult, ahol kérdezősködésére kitérő választ kapott. A tudósítónak jelentették, hogy Kun Béla Steinhofban lakik, arról azonban határozott felvilágosítást nem adtak, vajjon az elmúlt éjszakát otthon töltötte-e.

A népbiztosok bünpöre

Ágoston Péter vallomása

Budapesti tudósítónk jelenti: A büntető törvényszék ma del előtt folytatta a népbiztosok bünpörének tárgyalását. Ágoston Péter vádlott kihallgatását folytatták.

A vádlott ismertette a kormányzótanács működését. A területi integritásról beszélt, majd Smuths tábornok megérkezéséről, amelyről azt mondja, hogy fontos dolognak tartották Angliában a Magyarországgal való megegyezést, mert ilyen nagy embert küldtek ide. A két párt közötti ellentét májusban igen kieleződött, az egyeni akciók okozták a legnagyobb kellemetlenséget.

Szünet után a román megszállásról beszélt. A románok a Peidl-kormányt teljesíthetetlen békefeltételeket ajánlottak, melyeket visszautasítottak. A Peidl-kormány hivatkozott az entente által már előbb megállapított feltételekre és a tárgyalást a budapesti entente-misszió kezébe tette le. A románok nem akarták megszállni Budapestet, sőt Mardarescu kijelentette, hogy csapataival a városon kívül marad, de egy kilenc tagú bizottság kereste fel a román főparancsnokot és kérte, hogy szállja meg Budapestet. A bizottság neveit nincs módjában közölni, de reméli, hogy nyilvánosságra fog kerülni.

Az elnök ezután szünetet rendelt.

200.000-nél több menekültről kell gondoskodni. Minden fillér áldás. Vegyetek menekült-bélyeget!

Tisztességes üzletember,
Ki cipőjén sokat nem nyer.
Csekély haszon, nagy forgalom,
Ez az üzleti jutalom.

Grätz követ a bojkottról.

Királyhida, július 16. A »Neue Freie Presse« tudósítója beszélgetett Grätz Gusztáv bécsi magyar követtel, aki kijelentette, hogy a magyar kormány egyáltalán nem gördit akadályokat a munkásszervezetek működése elé és a régi szakszervezetek most is szabadon folytathatják működésüket. A szociáldemokrata vezetőknek Magyarországra való visszatérése elé sem gördit akadályokat a kormány és azok, akik nem akarnak visszatérni, se a kormány üldözésétől félnek. Csak azokat internálják, akik illojálisan viselkednek és csakis azokat tartóztatják le, akik büncselekményeket követnek el.

Arra a kérdésre, hogy az entente közbelépése folytán lesznek-e újabb tárgyalások, Grätz követ kijelentette, hogy nem hiszi, hogy ilyen tárgyalásoknak bármi értelme volna, de egyébként is nem igaz, hogy a magyar kormány a bojkott leszerelése dolgában az ententehez fordult volna.

A bojkott gazdasági következményeit jó alkalmul használják fel a csehek, mert az osztrák konkurenciától szabadon helyezhetik el áruikat a magyar piacon.

Ipari félégyártmányok vámpótléka. Az ipari termelésre bénító hatással volt a mai rendkívüli nehéz helyzetben, hogy a behozatali vámpótlékok az alapvámok buszszorosára emelték. A debreczeni kereskedelmi és iparkamara most felterjesztést intézett a kereskedelmi- és a pénzügyminiszterhez a legszükségesebb ári félégyártmányok, kellékek, vala-

mint az országban ezidőszert nem gyártott cikkek vámpótléka fel-függesztése iránt.

HIREK.

— Felvétel a katonai reáliskolába és a Ludovika Akadémiába. A magyar kir. honvédelmi miniszter ur a magyar kir. kat. reáliskolában és a Ludovika Akadémiában az 1920/1921. tanév kezdetén betöltendő teljesen díjmentes államköltséges és fizetéses helyekre pályázatot hirdet. Az erre vonatkozó közelebbi részleteket az érdeklődők minden katonai parancsnokságtól megtudhatják. A felvétel elnyerésére vonatkozó kérvényeknek legkésőbb folyó hó 31-ig a debreceni körletparancsnoksághoz beérkezniök kell.

— A vatikáni magyar követség. Bécsből táviratozzák: A *Reichpost*nak telenti Rómából: Csernoch János bíboros hercegprímás már két hét óta Rómában tartózkodik. A hercegprímás néhány nappal ezelőtt hosszabb kihallgatáson jelent meg a pápánál. A hét végére Rómába várják *Somssich* József grófot, Magyarország új vatikáni követét, *Csiszár* dr. praelátust, aki ezidőszert a magyar külügyminisztériumban tanácsos és *Borovicsényi* dr. attasé.

— A városi tisztviselők pénze. Az államsegélyben részesülő városi tisztviselők, alkalmazottak és nyugdíjasoknak a pénz felülbélyegzésnél 5000 koronán alul visszatartott pénzét a pénzügyminisztérium kiutalta. Az összeget, amely kevés híjján 500.000 koronát tesz ki, a kir. adóhivatal már átadta a város házipénztárának s ma már meg is kezdték a kilizetéseket. A városi számvéviség felhívja azokat a városi tisztviselőket, alkalmazottakat és nyugdíjasokat, akiknek erre vonatkozó igényeik vannak, hogy kifizetés végett jelentkezzenek a házipénztárnál.

— Stromfeld ezredes bünpöre. Budapesti tudósítónk jelenti: *Stromfeld* Aurél volt vezérkari ezredes bünpörében ma hangzott el a vád- és a védbeszéd. Az ítélet kihirdetése a jövő hétre várható.

— Mennyi jövedelem várható a vigalmi adóból? Megintuk, hogy a belügyminisztériumból most érkezett vissza a vigalmi adó fölemeléséről szóló városi szabályrendelet kormányhatósági jóváhagyása. Az így fölemelt vigalmi adókból várható városi jövedelem körülbelül évi 800.000 koronára tehető.

— Beiratkozások a felső kereskedelmi iskolába. A vallás- és közoktatásügyi miniszter rendlete értelmében a felső keresk. iskolába a régi növendékek július hó 1-7 és augusztus 30. és 31. napján, az első évfolyamra jelentkezők pedig július 1-7 napján iratkozhatnak be. Minthogy a rendelet elkésve érkezett meg, a helybeli női felső kereskedelmi iskola e hó 16-25 napján folytatódó beiratokot tart. Saját érdekükben felhívjuk az érdeklél szülőket, hogy leánygyermeküket ezen a napokon okvetlenül beirassák. A tanítás a rendelet értelmében szeptember 1-én kezdődik.

— A háziezred zenekarának hangversenye. Az Angol királyi vendéglőben vasárnap, f. hó 20-án este fél 9 órai kezdettel a háziezred zenekara gondosan előkészült opera és operett műsorával bemutatkozik. A belépő díj 5 korona, a zene alap javára. A rendkívüli élvezetes hangversenyre szívesen hívjuk fel olvasóink figyelmét.

Grünwald

cipőüzeme, Sas-utca 4. szám.

— **Figyelmeztetjük a hatósági lisztellátást élvező lakosokat és kereskedőket,** hogy a város ellátására fél fejadaggal kintalt lisztből a kereskedők által az eddigi gyakorlat szerint személyenként és naponként 12 dgr hetenként 84 dgr liszt, illetve ennek megfelelő napi 16 dgr és heti 112 dgr kenyér szolgáltatandó ki. Debrecen 1929 július hó 16. Közélemezési ügyosztály.

— **Vám a szolnoki hidon.** Szolnokról jelentik: A vörös hadsereg által felrobbantott szolnoki hid mellett ideiglenes hidat vertek, amelyen a vámokat a kereskedelmi miniszter állapította meg. Míg a gyalogszemélyek részére 4 korona a hidvám, addig egy hintőért 27 koronát, az automobilokért 30 koronát s a benne ülők személyenként 10 koronát fizetnek az átkelés díjával.

— **Román fogságból hazatért volt vörös katonák.** A románok lassankint kezdik hazabocsátani azokat a magyar foglyokat, akik a vörös hadsereggel vívott harcok közben kerültek a kezükre. Tegnap este 141 fogoly érkezett Romániából Debrecenbe, legnagyobb részét debreceni és környéki lakosok. A Salvator-barakkban helyezték el őket s a legközelebbi napokban valamennyiük ellen megindítják az igazolási eljárást. Igazolniok kell, hogy milyen körülmények között kerültek a vörös hadseregbe és nem vettek-e részt a kommun alatt valami büneselkmény elkövetésében. Azokat, akiket a kiküldött bizottság igazol, nyomban hazabocsátják lakóhelyükre.

— **A városi nyugdíjasok drágasági segélye.** A városi nyug- és kegydíjasok részére drágasági segélyt megállapító közgyűlési határozatot még 1919. év elején fölterjesztették a belügyminisztériumhoz. A fölterjesztést most hagyta jóvá a belügyminiszter, egyszersmind ki is utalta a városi házipénztár által e célból előlegezett 290.000 koronát. Az 1920. évre a házipénztár újból előlegezte a 290.000 koronát, megtoldva ezt a márciusi közgyűlés határozatából folyólag a város terhére történő 50%-os hozzáadással. Ez a közgyűlési határozat most van jóváhagyás alatt.

— **Ipari munkaközvetítés.** A hatósági munkaközvetítő hivatalnál foglalkozást kaphatnak a következő munkások: vidékre költöző és rakodó többben, egyezség szerint megállapodás a munkabérré és kedvezményes ellátással. Helyben 50 szakmunkás férfi, 1 nő, 140 segédmunkás férfi, 16 nő kaphat alkalmazást. Foglalkozást keres: 91 szakmunkás férfi, 1 nő, 27 segédmunkás férfi, 10 nő. Tanoncul ajánlkozik 1. Keresnek helyben 18-at, vidéken 2-öt.

— **A tejhivatal feloszlata.** Megirtuk már, hogy a tejirodát és tejközpontot feloszlatták. A feloszlátás július 31-én történik meg. Az alkalmazottakat, akiket csak ideiglenesen alkalmaztak, már elbocsátották. A tejiroda helyiségébe az árvizsgáló bizottság költözik be, amely itt önálló helyiséghez és önálló személyzethez jut végre. A tejközpont helyiségét a Hangya veszi át.

— **Kereskedők figyelmébe.** Az árvizsgáló bizottság fölkeri a kereskedőket, hogy lebellyegzés céljából csak délelőtt 11 és 12 óra közt hozzanak számlákat.

— **Mezőgazdák és mezőgazdasági munkások figyelmébe.** A mezőgazdasági munkaközvetítő hivatal felhívja mindazon mezőgazdákat, kiknek bármilynemű mezőgazdasági munkásra szükségük van, ezen igényüket sürgősen jelentsék be a Mezőgazdasági Munkaközvetítő Hivatalnál Miklós-u. 23. sz. alatt, hogy munkásszükségletüket kellőképpen és idejekorán kielégíteni tudja. A mezőgazdasági munkaközvetítő hivatal felhívja mindazon mezőgazdasági

munkásokat, kik jelenleg hely nélkül vannak, vagy helyüket megváltoztatni akarják, saját érdekükben sürgősen jelentkezzenek a mezőgazdasági munkaközvetítő Hivatalnál Miklós-u. 23. szám alatt, hogy részükre a megfelelő alkalmazást idejekorán biztosítani tudja.

— **A körletparancsnok fogadó-napjai.** Hegedüs Pál tábornok, katonai körletparancsnok fogadó-napjai egyházi és polgári hatóságok és magánegyházak részére: hétfő, szerda, péntek délelőtt 11 órától 12 óráig. A meghatározott fogadóiidőn kívül Hegedüs Pál tábornok senkit sem fogad.

— **Családi háború.** Benesy János iparos, Apaffy-utca 17. sz. alatti lakos, már hosszabb idő óta igen rossz viszonyban élt a feleségével. Igen gyakori volt közöttük a szóváltás, veszekedés, amely rendszeren azzal végződött, hogy Benesy hatalmasan megverte, megrugdosta feleségét és nem egyszer a házbeli szabadították ki a kezei közül az asszonyt. Tegnapelőtt este újból hasonló jelenet játszódott le a házastársak között, mire az asszony elmenekült apjához, idősebb Tar Józsefhez és elpanaszolta neki a dolgot. Tar József tegnap a fiával, ifjabb Tar Józseffel együtt elindult, hogy megbosszulja leánya szenvedéseit. Az apa és fia meglesték Benesy Jánost amikor munka után hazafelé tartott, a Bellegrő 51. szám előtt rátámadtak és kapával meg egyéb szerszámokkal véresre verték, sőt revolverrel is rálőttek, a golyó azonban célt tévesztett. A verkedő rokonokat előállították a rendőrségre, ahol igazoltatták és kihallgatták őket. Kihallgatás után mindhármukat elbocsátották, de az eljárás tovább folyik ellenük.

— **A budapesti tőzsde.** Értékpapírok árfolyamai: Magyar hitel 1808—58, Osztrák hitel 960—65, Hazai bank 670—80, Angol-magyar 882—75, Leszámitoló 890—85, Magyar-olasz 440—28, Bors. Misk. 2550—625, Concordia 1970, Gizella 1690—1710, Salgó 5900—825, Ganz vill. 3205, Rima 3175—55, Nasic 44900, Papir 2450—20, Cukor 3375—60, Östermelő 960, Gummi 2830—15, Adria 10050—11000, Atlantika 4875, Déli vasút 721—32, Államvasút 3450—70, Trust 1330—35, Idegen valuták: Napoleon 635—10, Font 655—62, Dollár 175—68, Francia frank 13.55—40, Márka 4.65—76, Lira 9.95—10.10, Romanov 3.56—63, Lei 5.18—4.98, Svájci franc 31—, Dinár 10.95—10.08.

— **Középiskolai tanár órákat ad** matematikából, fizikából és németből, esetleg instruktori állást vállal a vakáció tartamára. Cím a kiadóhivatalban.

— **Valódi angol horgolt nyakkendők gyönyörű színekben** 160—180— és 250 koronáért Frank Edénél megveház mellett.

— **Ócska tankönyvekért** legtöbbet fizet Aczél antiquáriuma, Első Takarékpálota.

— **Nyolc koronáért** újjalakítom nyakkendőit, Rákóczi-utca 23. sz. alatt

— **Villamos szakmába vágó** legkomplikáltabb munkákat készít és javít Földvári elektrotechnikai gyára Széchenyi-utca 55. Telefon szám 168.

— **Legfinomabb** gyapjuszövetek Kupfer és társánál Kistemplom-bazár.

— **Olasz Girardi szalmakalapakok** 50 koronától 350 koronáig a legszebb választékban Frank Edénél, megveház mellett.

— **Már mindenki tudja,** hogy a Grünwald cipőüzeme a legjobb cipőket gyártja. Aki onnan vásárol, az sohasé károsul. Tessék oda menni. Egy pár cipőt venni, ha nem volna készen. Megesimálják méret után szépen. Grünwald cipőüzeme, Sas-utca 4. szám.

— **Vért hadak nyomában** . . . (A székely hadosztály dicsőséges története) verses elbeszélés 6 részben. Irta: Szilágyi Béla, székely főhadnagy, ára K 33.—. Kapható Hegedüs és Sándor r.-t. könyvkiadóhivatalában!

FRICZI kalapszalonn eredeti modellek után vállalja velour-, nyulszőr- és filckalapak alakítását és vasalását.

Varosházával szemben

SZÍNHÁZ.

Vígyszínház.

Szombaton: Románc, színmű.
Vasárnap délután: Lili bárónő, operett, este: Farsang tündere, operett.

A színházi iroda hírei. Román c. színmű kerül ma színpadra a Vígyszínházban. Régi óhaja a közönségnek, hogy ezt a gyönyörű és hatásos színművet előadják. A főszerepeket Thuróczy Gyula, T. Simkó Gizi, László Gyula és Kormos József játsszák.

Jettatore szicíliai tragédia 6 felvonásban, Bruno Decarli főszereplésével, bemutatja az Arany Bika Mozi.

Ravengár IV. befejező rész: a Rejtelmek megoldása, rendkívül érdekesítő kalandtörténet felülmúl minden eddigi látottat. Előadások 5—7 és 9 órákor az Apollóban.

Fenevadak, olasz attrakció 4 felvonásban az Urániában.

SPORT.

KSE—DVSC. Befejeződtek a díjmérkőzések s most az alsztályok győztes csapatai küzdenek egymással a bajnokság első helyéért. Az elődöntő mérkőzés szombaton délután 3 órákor lesz a DKASE-pályán, melyen a nyiregházai alsztály győztese, a KSE a DVSC csapatával mérí össze erejét s amely csapat a mérkőzésből győztesen fog kikerülni, az fog esütörtökön a DTE csapatával döntő mérkőzést játszani. A bíró Zempléni Gusztáv lesz. A mérkőzés azért kezdődik 3 órákor, hogy a KSE még a délutáni vonattal visszautazhasson.

A Vasutas sporttelep felavatása ünnepélyes lesz vasárnap délután, amely alkalommal a F. T. C. fog játszani a D. V. S. C. és D. M. T. K. kombinált csapata ellen. A mérkőzés pontosan 6 órákor kezdődik, előzőleg 5 órákor a házi zred zenekara tizenét ad. A pályanyitó beszédet H u b e r t h Ottó kormánybiztosfőispán ur fogja mondani. Jegyek előre válthatók Müller II. és Fia cég szállítási irodájában és Megyery fodrász üzletében. Villamos közlekedés a városháza—közvágóhid vonalon, a pálya bejáratánál villamos megálló. A kombinált csapat felállítása a következő: Ceisler, Bertók—Glatz, Szolárszky I.—Móra—Megyery II, Poloneczky II.—Németh—Mertin—Sztotyory—Poloneczky I.

Hirdetmény.

Az 5394—1920. M. E. sz. rendeletben nyert felhatalmazás értelmében az illetékes érdekeltek meghallgatása alapján Debreczen sz. kir. város egész területére a bérceplésért követelhető legmagasabb jutalékot a f. é. cséplési időnyére a következőkben állapítom meg:

Huztatós tüzes cséplőgépeknél, ha a gazda maga gondoskodik a munkásokról és a géphez tüzelőanyagot és vizet szolgáltatja, valamint a gépezet és fűtőt élelmezi, a cséplési jutalék (kicséplést terményből) fekete földön 5 százaléknál, homokon 5 és fél százaléknál nagyobb nem lehet. Ha pedig a géptulajdonos adja a munkást, az esetben a cséplési jutalék fekete földön 8, 9 és fél százaléknál nagyobb nem lehet, homokon a cséplési jutalék egyfél százalékkal több.

Magánjáró cséplőgépeknél az előbb megállapított részesedési percent 1 százalékkal több. Motoroknál a bérceplési jutalék ugyanaz, mint a fenti gépeknél, azonban hozzá számítandó a cséplésnél tényleg felhasznált benzín beszerzési ára.

Minden az itt megállapított jutaléknál nagyobb jutaléka kötött cséplési szerződés ezennel hatályát veszti. Megjegyzem, hogy az itt megállapított részesedési jutalék keretén belül bárki szabadon köthet szerződést.

Debrecen, 1920 július hó 16.

A polgármester helyett: Zöld tb. tanácsnok.

A püspök atyafisága

— Regény. —

Irta: IVÁNYI ÖDÖN. (106).

— Bizonyosan apja döngette el szegényt. Tegnap benyulva jött haza a gyárból s a nagyobb lányát, azt a jó madarat, itt kapta a folyosón. A kisasszony ugyanis, az öreg távollétében, vízbe volt a familiánál. Amint jött az öreg, lemenekült a hátsó lépcsőn. Ha elnem szalad, az a dühös ember leszdi a turnért róla. Lehet, hogy a Pepi kapott ki a nénje helyett. Ha ettől beteg a kicsi, akkor Bizony urnak még baja lesz a rendőrséggel. . . . Egyébiránt — tette hozzá végszóként — ezeknek a lányféléknek minden hamar megárt. Micsoda erős lány az enyém! — És tessék! Szeles időben csolnakázik egyet, meghül, lefekszik, kiút rajta a himlő . . . és bizony majd ráment.

Valér kövéváltan hallgatott az öregre. Egy szót sem tudott a felől, hogy Veron beteg volt. Most hallja először. Arról tudott csak, hogy Bacsó Kanut három héttel ezelőtt lement a hugához s oda volt egy hétig. Ez a leutazás őt felingerelte s lelkét eltöltötte a legaljasabb gyanúval.

Azt hitte, hogy a szerelmi vágy, a szenvedély türelmetlensége, az érzékek éhe vitte Kanutot Veronhoz. Felzúgott képzelete elviselhetetlen képeket rajzolt maga elé: pásztorórákat a tengerparton, az örökzöld pálmák alatt, vagy hullám játékaiknak átadott csolnokon, a szélről emelt vitorla árnyában.

Ilyenkor, hogy szabaduljon fantáziájának e lázas, gyöttrő játéka-tól, fölkeresett valami vig léha társaságot s mint aki vesztit érzi: tombolt, amíg bírta. Egy ilyen vad mulatás közben összekerült Bizony Birivel. A tévedt leány valóságos eleven ördög volt. Az igaz, hogy kissé he volt csipve. Valért megkapta a szilaj leány jó kedve. És értett hozzá, mint kell a kicsapongást a végtelen túl messze vinni. Valér egy örült banchanálit élt e leánnyal. . . . Mikor a tivornya végén hazavitte Birit ennek lakására s a jómagával tehetetlen teremtést földöbta az ágyra, hogy kialudja mámorát: kijózanulva a nőesség ez utálatos lealacsonyodása láttán — sietve akarta ott hagyni a leányt, de az megfogta kezét s odahuzta magához. A leány kóválygó fejében egy különös gondolat fogamzott meg akkor. A mámor betegsége szentimentálisá tette s ebben az állapotban eszébe jutott családja és az, aki által ő kis hugaival közlekedett: Veron. . . . És azt mondta Valérnak: Látom, utálsz, azért hagysz itt. . . . Menj csak, menj. . . . De ha Veron kisasszonnyal találkozol, ne mondd meg neki, hogy engemet így is lát-tál. . . . Tudod, hogy én is voltam, mint ő, olyan tiszta. . . . Most már ilyen vagyok! Ne mondd meg neki, hogy Biri részeg volt. De azt mondd meg neki, hogy ne szeressen nagy urat. . . . Az soh'se jó nekünk. . . . Én is urat szerettem és most, most. . . . részeg vagyok. . . .

Valér borzasztóan felindult állapotban hagyta ott a leányt. Abban a pillanatban, mikor a nyomorult teremtés nehezen forgó nyelvvel eldodogta gondolatát: Valérnak úgy tetszett, mintha Pythia önkívületbe esett papnő-jének szája mondana jóslatot. Idegei, amikkel egy idő óta annyiszor visszaélt, különben is túlfeszült állapotban voltak. Babonás érzés fogta el s az ittas nő beszéde sötét sejtelmeket ébresztett föl benne. Mikor reggel hazatért s átment Bacsó Péter szobáján: a vén mester látva tanítványa ekzaltált, viaszgága képét: elégtelenül mormogott utána:

Micsoda lump lett ebből a fiúból!

Valér, ettől kezdve, még gyakrabban kinozta magát a gondolatokkal, hogy Kanut légyottokra jár le a Rivierára. Nem hűgához: a szeretőjéhez megy.

E föltevésel megalázta és megbélyegezte az ideál emléket. És csak magát kinozta meg ezzel. Mert minél inkább elhitette magát, hogy Veron szeretőjévé lett Bacsó Kanutnak: annál kétségbejöttőbb bizonyosság lett az, hogy érzései mindenüvé, a bukásba is követik azt a lányt.

Mindaz az öngyötrem, amit hetek óta átélt, közös forrásból fakadt: abból a gondolatból, hogy ez az alábukás bevégzett tényré vált... És ime — nem igaz. Nem pásztorórákra ment Kanut. Veszedelmes ragály tartotta fogva a gyönyörű testet... A szerető és a hálál együtt álltak az ágy mellett s ott várták, hogy melyiküké lesz a drága préda?

Folyt. köv.

ZoZo

crém, szappan, puder, sampon a legtekélyesebb és legkeresettebb toltette szerek. Kapható minden gyógyszerárban és droguáriában. Készíti: HUNNIA gyógyszerár laboratóriuma BUDAPEST IX., Ráday-utca 12. szám.

Mindennemű hajmunkákat elvállal

Özv. Mihalkáné h.
RANNINGER ISTVÁN
hölgyfodrász Iskola-utca 8.

Eladó szőlő két hatalmas darab egy más-salszemben. 2 magyar holdnál nagyobb kiterjedésű termő szőlő és gyümölcsös! A SESTA-KERTBEN! Terméssel együtt rögtön átvehető!

Kitűnő karban, lugasokkal ellátva és felkarózva.
VALÓSÁGOS PARADICSOM!
A «Salvator» villamos megállóhoz 2 perc. A Péterfyai Tanítói Arvaházi villamos megállóhoz 15—20 perces séta. Sestakert, Poroszlai-utca 74. és 77. szám, egymással szemben.

Ara úgy ahogy áll, terméssel együtt, rögtön átveve 550 ezer korona!

E több mint két magyar holdas, gyönyörű természetben levő szőlőtelep vincellére a 74. számú szőlőben lakik, aki mindent felmutogat az érdeklődőknek.

Ezen szőlőtelep felett is a NAGY LAJOS Országos Adásvételi Vállalat rendelkezik, egyedül csak ott köthető meg a vétel, ott teendő le a foglaló.
Iroda: Veres-utca 9. szám. Hivatalos órák állandóan egész nap.

Piac-u. 9.

Kalapüzem

Javítások 8 nap alatt.

Városi és állami tisztviselők előnyárban részesülnek.

Nyomatott Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvnyomdájában, Piac-utca 49.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 10 korona, minden további szó 1 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szó K 15—, minden további szó K 150. Vastag betűkből szedett szavak kétszeresen számítanak.

POSTA

Bucsú.

Kedves vevőim! és az összes jó ismerőseim! — a városból való eltávozásom alkalmával — ezúton veszek szívélyes bucsút, kérve, hogy tartanak meg jó emlékeztükben. Isten velök! Gar-
tenfeldné Weisz Stefánia.

ELADÁS.

Mész, Cement, Gipsz,

Budai föld, fedéllemez, menyezett-nád kapható
Bethlen-utca 23. sz.

Naponta

friss élesztő kapható bármely mennyiségben Rosenthal Sándornál, Csapó-utca 19.

Billiárd golyó.

2 garnitúra, elefántcsont (gyalult), egy tételben, alkalmi áron eladó. Bövebbet a kiadóban.

Eladó

egy női 37-es fekete kivágott bársony cipő és egy fél sárga 32-es gyermek cipő. Cim a kiadóhivatalban megtudható.

Magasszáru

36-os sárga cipő egész új eladó. József kir. herceg-utca 36. Glücknél.

C fuvola

jutányos áron eladó. Méliusz-tér 5.

Dr. Hegedűsné
Gyermekdivatházában

Simonffy-u. 2. sz. legolcsóbban beszerezhetők mindenféle gyermekruházati cikkek. Leányka- és fiuruhákat mérték szerint gyorsan, izlése-
sen és olcsón készít.

Kombinált

pamut-papír kelme, cca 25 méter, méterenkint 30 koronáért eladó. — Sapkanevelő gyártásra rendkívül alkalmas. Cim a kiadóhivatalban.

Egy teljesen új zsakket-öltöny (csikos nadrággal) valódi Himalaja-szővethől, elsőrangú cég munkája, magasabb, erős termetre eladó. Cim megtudható a kiadóban.

Eladó

2 nagy Meidlinger-kálvha teljesen jókarban. Alkalmas gyári, pénzüzeti, vendéglői vagy más nagyobb helyiség fűtésére. Fűthető fával vagy szén-
nel. Megtekinthető a kiadóhivatalban.

Elegáns

női kivágott cipő 40-es teljesen új 700 koronáért eladó. Cim a kiadóban. Ugyanott egy mindenes leány felvétetik.

Eladó

egy konyhaasztal és egy mosóteknő. Csillag-utca 59. sz.

KERESLET.

Könyvkötő

tanulóleányok, 14 éven felüli, felvétetnek. Cim a kiadóban.

Keresek

héber könyveket megvételre. Cim a kiadóban.

Két-három szobás lakást keresek, lehetőleg a Főterhez közel. Két szoba és fürdőszoba vagy három szoba, melyből egyet fürdőszobának átalakíthatnék, megfelelően. Ajánlatot a kiadóba kérek «Fiatall házaspár» jel-
igére. — Közvetítőt magas jutalomban részesítem.

VEGYÉS.

Butorozott szobát — esetleg előszobával — keresek Hatvan-utca-n vagy környékén. Vajda, Hatvan-u. 35.

Elcserélném

Főterhez közel 2 kisebb szobából és konyhából álló lakásmat ugyanilyen nagyobb lakással vagy magános házzal, mely esetleg lehet a közelebbi kerteségben is. Cimel kérem a kiadóba.

Bérelnék

olyan magános házat, melyben egyedül lakhatnék és amelyben sertés és baromfitenyésztésre alkalmas udvar lenne. Ajánlatot «Megbízható» jel-
igére a kiadóba kérek

2000

korona jutalmat adok annak aki engem 2 szoba, konyhából álló lakáshoz juttat. Cimemre küldött ajánlatok a kiadóhivatalba intézendők.

Szücs műhelyemet

áthelyeztem

Piac-u. 42. szám alá, ahol mindennemű szücsszakmába vágó munkákat legujabb divat szerint ooo jutányos árban készítek ooo

Kőváry Miklós
szücs mester.

Új zeneművek! MAGYAR DALOK.

Anyos Laci: Te voltál, te vagy a szentem... K 13-20
Balázs Árpád: Suttognak a lombok. Ha ragyognak a csillagok... K 11—
Kurucz-Roboz: Régi nóta. Aki téged egyszer látott 13-20
Molnár Kálmán: Sirva síró muzsikászó. — Vigyázz kisleány... K 13-20
Balla Géza: Ha elmézem. El-némult a kisfurulyám K 13-20
Sassy-Thurzó Nagy: Nincs már nekem puskám. Gyí lovan, gyí lovan. 2 új Kurucz nóta... K 16-50
Kurucz: Oh csak még egyszer össze jönnek... K 13-20

Kaphatók: Hegedűs és Sándor irod. r.-t. könyv- és zeneműkereskedésében.

Felelős szerkesztő:

Dr. HEGEDŰS LORÁNT.

Kiadó:

HEGEDŰS ÉS SÁNDOR
irodalmi és nyomdai részv.-társ.